

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

ПСИХОЛОГІЯ БІЗНЕСУ ТА УПРАВЛІННЯ

Навчальний посібник

За редакцією проф. Н. І. Жигайло
Видання 2-ге, перероблене, доповнене

Львів
ЛНУ ім. Івана Франка
2023

УДК [658.5:005.34](075.8)

Ж 68

Р е ц е н з е н т и :

д-р. психол. наук, професор *М. О. Оран*
(Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка)

д-р. екон. наук, професор *Г. М. Захарчин*
(Національний університет «Львівська політехніка»)

д-р. психол. наук, професор *О. А. Матеюк*
(Державний університет «Житомирська політехніка»)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Львівського національного університету імені Івана Франка.
Протокол № 43/2 від 2 лютого 2023 р.*

Жигайло Н. І.

Ж 68

Психологія бізнесу та управління : навч. посібник /
Н. І. Жигайло, М. М. Цимбалюк, М. О. Кохан, Н. М. Да-
нилевич, Н. Б. Демчишак, О. С. Дмишко, І. В. Зошій ;
за ред. проф. Н. І. Жигайло. – Вид. 2-ге, перероб., доп. –
Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. – 402 с.

ISBN 978-617-10-0762-8.

У навчальному посібнику представлена нова концепція психології бізнесу як прикладної галузі психологічної науки, в основу якої покладено розуміння бізнесу як діяльності і аналіз основних складових бізнесу: особистості суб'єкта бізнесу, організації як форми функціонування бізнесу і споживача як кінцевої мети, а також чинники бізнес-діяльності.

У навчальному посібнику висвітлені предмет та завдання психології бізнесу та управління; виокремлена психологія бізнесу в системі психологічних наук; подані методи психології бізнесу; описано процес становлення психології бізнесу як напрямку в психології; визначені суб'єкти бізнесу: учасники, рольовий репертуар; представлено самовизначення особистості в бізнесі та особливості прийняття рішень у фокусі психологічних досліджень тощо.

Для студентів спеціальностей «Психологія», «Менеджмент», освітньої програми «Психологія бізнесу та управління», а також для студентів економічних, філософських та психологічних спеціальностей, аспірантів і викладачів. Може бути використаний підприємцями та менеджерами з метою підвищення ефективності управління персоналом.

УДК [658.5:005.34](075.8)

- © Жигайло Н. І., Кохан М. О.,
Данилевич Н. М., 2019
© Жигайло Н. І., М. М. Цимбалюк,
Кохан М. О. та ін.
перероблення і доповнення, 2023
© Львівський національний університет
імені Івана Франка, 2023

ISBN 978-617-10-0762-8

ЗМІСТ

Розділ I. Психологія бізнесу як напрям	
у психологічній науці	3
1. Психологія бізнесу: предмет, завдання, методи, місце в системі наук, історія становлення	4
2. Бізнес як соціально-економічний феномен ...	15
3. Напрями дослідної та практичної діяльності психолога в бізнесі.....	18
4. Психологічні аспекти проблеми соціальної відповідальності	20
 Розділ II. Бізнес як управлінська діяльність.....	
1. Психологічні аспекти аналізу бізнесу як управлінської діяльності.....	25
2. Особливості прийняття управлінських рішень у бізнесі.....	39
3. Прийняття управлінських рішень у фокусі психологічного дослідження	52
4. Взаємовідносини суб'єктів бізнесу: конкуренція і партнерство, довіра і недовіра	58
 Розділ III. Особистісний чинник в управлінні бізнесом	
1. Суб'єкти бізнесу: учасники, рольовий репертуар	65
2. Самовизначення особистості в бізнесі.....	67
3. Професійні деформації особистості в бізнесі .	73
4. Мотивація досягнення як чинник успішності в бізнесі	85
 Розділ IV. Психологічна управлінська консультація.	
1. Основні проблеми, напрями і методи психологічної допомоги суб'єктам бізнесу	97
2. Психологічна діагностика особистості суб'єктів бізнесу, психологічних проблем суб'єктів бізнесу	103

3. Планування і здійснення психологічної допомоги суб'єктам бізнесу.....	113
4. Коучинг як вид психологічної допомоги	121
Розділ V. Управління розвитком організації як соціальної системи.....	131
1. Організація як інструмент бізнесу. Життєвий цикл організації. Чинники організаційного розвитку	132
2. Особистість і організація. Комунікація в організації.....	141
3. Організаційна культура: діагностика та розвиток	148
4. Робота бізнес-психолога в організації.....	155
Розділ VI. Психологія формування колективу організації	160
1. Соціально-психологічна характеристика колективу організації.....	161
2. Етапи розвитку колективу організації	167
3. Психологічні особливості навчання персоналу	172
4. Роль Інтернету та цифрових технологій у сучасному бізнесу	197
Розділ VII. Формування іміджу організації	216
1. Імідж організації: поняття, ознаки, чинники впливу на формування іміджу організації....	217
2. Імідж організації та паблік рілейшинз.....	238
3. Зарубіжний досвід формування іміджу організації	257
4. Застосування паблік рілейшинз для формування позитивного іміджу організації.	283

Розділ VIII. Споживча поведінка як результат і фактор бізнес-діяльності	294
1. Визначення та сутність маркетингу в бізнес-діяльності. Маркетингові дослідження. Маркетингова інформація.....	295
2. Психологічні особливості споживчої поведінки у бізнесі. Психологічні методи дослідження ринку та конкурентів.....	300
3. Поняття, види, функції реклами. Імідж як фактор розвитку бізнесу	316
4. Психологічні механізми та методи створення і просування бренда.....	344
Розділ IX. Правові норми в бізнесі та управлінні.....	358
1. Правові норми в діяльності бізнесмена та управлінця.....	359
2. Юридичний супровід в бізнесовій та управлінській діяльності	364
3. Зарубіжний досвід ведення бізнесу та можливості застосування його в Україні.	368
4. Психологічні особливості юридичної діяльності.....	376
Рекомендована література	390
Термінологічний покажчик	395

Навчальне видання

ЖИГАЙЛО Наталія Ігорівна
ЦИМБАЛЮК Михайло Михайлович
КОХАН Маріанна Остапівна
ДАНИЛЕВИЧ Наталія Михайлівна
ДЕМЧИШАК Назар Богданович
ДМИШКО Олександра Степанівна
ЗОШІЙ Ірина Василівна

ПСИХОЛОГІЯ БІЗНЕСУ ТА УПРАВЛІННЯ

Навчальний посібник

За редакцією проф. Н. І. Жигайло
Видання 2-ге, перероблене, доповнене

Редактор *І. М. Лоїк*
Комп'ютерне верстання *Н. М. Лобач*
Обкладинка *В. О. Рогана*

Формат 60x90/16. Умовн. друк. арк. 25,13.

Тираж 100 прим. Зам.

**Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, 79000**

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції.
Серія ДК № 3059 від 13.12.2007 р.